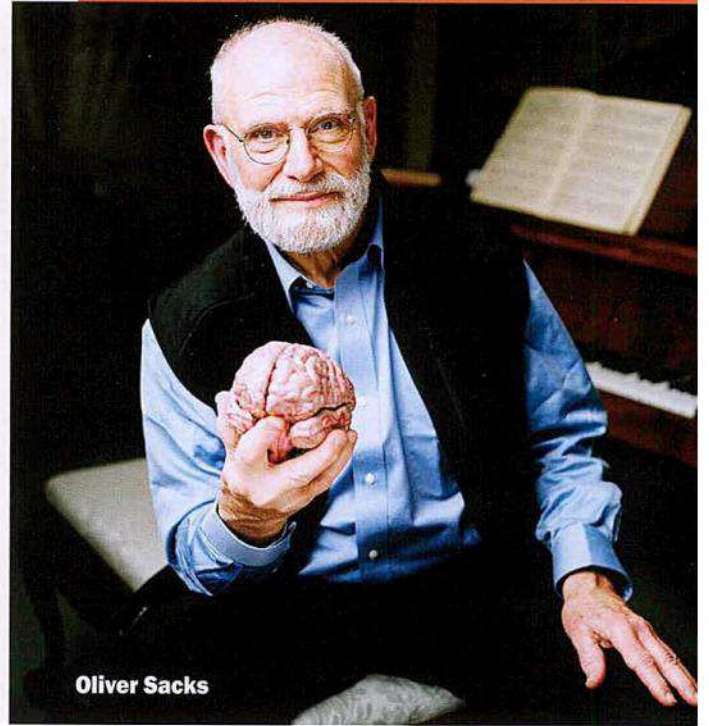

Çağımızın en önemli nörologlarından Oliver Sacks

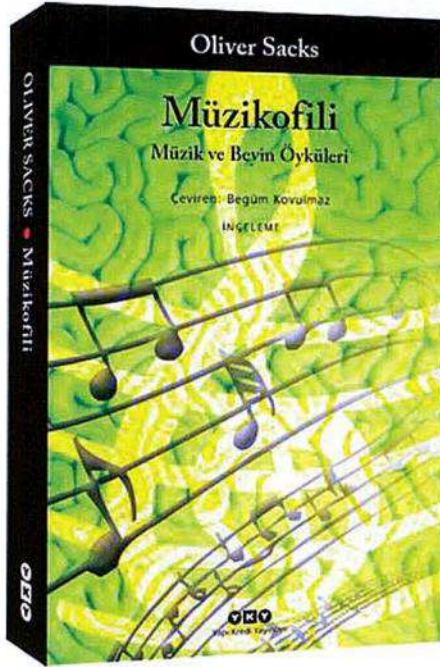
Oliver Sacks'ın Columbia Üniversitesi'nde yaptığı bir konuşmayı dinledim. Oliver Sacks, çağımızın en önemli nörologlarından biriydi. Aynı zamanda tarihçi, yazar ve tabiat bilimleri uzmanıydı. Kendisi, Londra doğumlu dört Yahudi kardeşin en küçüğüydü. 1933 yılında İngiltere'de doğdu, profesyonel hayatının büyük bir bölümünü önce Kanada, sonra ABD'de geçirdi. Dünya onu yazdığı kitaplarla tanıdı. Türkçeye de çevrilen "Karısını Şapka Sanan Adam" onu ünlü yapan kitaptı. 2015'te öldü. Sacks'ın kim olduğunu bilmeyenler, belki Awa-kenings (Uyanış) adlı 1990 filmi hatırlarlar. Başrollerde Robin Williams ve Robert de Niro vardı. Filmde yatağa bağlı, neredeyse koma halinde veya bitkisel hayatta sayılabilecek, konuşamayan, hareket edemeyen, sürekli uyuyan hastalar vardı. Bir ilaç sayesinde bu durumdan çıkmaları sağlanmıştı, ama ilacın yan tesirleri vardı. Film, Sacks'ın kendi deneyimlerine dayanarak yazdığı bir kitaptan uyarlanmıştı.

Oliver Sacks

Müzik terapisi

Sacks'ın benim seyrettiğim konuşması, ağırlıklı olarak "Müzikofili - Müzik ve Beyin öyküleri" adlı kitapla bağlantılıydı. (Kitap YKY yayımlarından çıkmış, hâlâ piyasada var.) Sacks'ın anlattığına göre Parkinson olan hastalar var, bunlardan bazılarının hareket yeteneği oldukça kısıtlı, oysa müzik duyunca dans edebiliyorlar. İnme geçiren hastalar var, konuşamıyorlar, ama şarkı söylerken şarkı sözlerini gayet güzel telaffuz ediyorlar. Müzik ve şarkı sözlerini terapi olarak kullanıp onların konuşma yetisini geri getirme çalışmaları sürüyormuş. Müzik terapisi, konuşamadığı için huzursuz ve tedirgin olan hastalara da çok faydalı oluyormuş, zira sevilen bir müzik dinlenirken mutluluk hormonu olan dopamin salgılanıyor. Otizmli çocuklar da bazen piyano yoluyla

iletişim kurabiliyorlarmış. Sacks, hafızası tamamen bozulmuş bir müzisyenden de bahsetti. Bu adam karısından başka kimseyi hatırlamıyor, kısa süreli hafızası da yok olmuş durumda, gözünü açıp kapatıyor, nerede olduğunu unutuyor. Buna karşılık, müzik yeteneği zarar görmemiş, müzik aleti çalabiliyor, orkestra yönetebiliyormuş. Sacks çocukluğunda İngiltere'deyken, piyanoları varmış, sık sık piyanoyu akort etmek için eve ustalar gelirmiş. Bu ustalar genelde körmüş. Hatta bir sefer kör olmayan bir usta gelmiş de çok şaşırılmış. Bu bağlamda, müzikle ilgili halüsinasyonlardan bahsetti, bazı insanlar kulaklarında aslında var olmayan bir müzik duyuyor. Bu insanların birçoğu sağır. Beyin duyamadığı seslerin eksikliğini müzik ile dolduruyor.

Bazı insanlar kulaklarında aslında var olmayan bir müzik duyuyor. Bu insanların birçoğu sağır.